

karşılaşıyorum: Yitiriş, bun, doğa ana. Bu masalın etkisini, bilinçaltımın derinliklerine gizlenen gücünü açıklayabilmek için 1927'nin en güzel günlerinden birini anlatabilir miyim? Anlatırsam masalla çocukluk arasındaki tinbilimsel bağıntıyı da ortaya çıkarabilirim belki. Gerda'nın portresini çiziyim öyleyse ilkönce, Andersen çiziyor, gizim bu çizgilerdedir: "Gerda'nın güzelim sarı saçları, bir güle benzeyen küçük, sevimli, yuvarlak yüzünün çevresinde kıvrılıp parıldıyorlardı."

Ergin insan bir tümlük müdür? Çocukluk için öyle değil, mozayıklar, bezeme taşları gibidir çocukluk: Belleğimizin, imgelemimizin renkli taşları. Çok sonra tümleneceğiz. Ergenlik tümleyecek bizi. Çocukluk bitecek. Ne diyordu kutlu yazın büyükannesi: "Çocuklar gibi olmazsanız, Tanrı ülkesine giremezsiniz." Çocukluğumuzda ise bir imgeye dönüşür algılanan her şey, bir düştür, içekapanığız, kendimizle kuşatılmışız. Tek bireysellik çocukluktadır ve ilk, son yaşadığımız özgürlük. Cinselliğin gelişimiyle çıkacağız bu çocukluk odasından, o zaman her şey yitirilmiş olacak, Gerda Kay'ı, Kay Gerda'yı yitirecek. Hep içimize kapanacağız eğer kendimizi bulmaksa amacımız. Başkalarını bulmak için adımımızı büyükannemizin bahçesinden dışarı attığımız zaman ise, biz değiliz var olan, çocukluğumuz yitmiştir. (Yineliyorum burada: Tek bireysellik çocukluktur.) Ergenliğimiz başkalarında yitişimizdir. Gül türküsünde kendimizdik. Gerda'da, Kay'da. Öyleyse bir masalla, Andersen masalıyla en güzel gününü anlatacağım çocukluğumun. Şimdi bir sokağı, bir evi arıyorum. Ankara'da, baharda, nisan ikindisinde. Gerda oradadır. İlkönce, büyükannemin yaz bahçesine gireyim. Andersen'in masalı şöyle biter: "İkisi de oturuyordu orda, ikisi de kocaman insanlardı, gene de çocuktular, yürekleriyle çocuktular, mevsim de yazdı, sıcak yaz, kutlu yaz." Masalda Gerda ile yer değiştireceğim, Karlar Kraliçesi'nin öpüşüne kanıp, ak bir tavuğun çektiği kızağa binerek yitip giden, ben değilim, ben değilim, Kay'sam ben değilim unutan, sevgili Gerda'dır. Gerda Kay'ı aramayacak, ben arayacağım Gerda'yı, yiten Gerda'dır da ondan. Gerda ile Kay, Andersen masalının birinci bölümünde şu başlık altında anlatılırlar: "Bir küçük oğlanla bir küçük kız. Bacı kardeş değillerdi, değillerdi ama, kardeş bacıymış gibi severlerdi birbirlerini. Evleri karşı karşıyaydı, ikisi de büyükleriyle birlikte tavan arasında otururdu." Tavan arasında birbirine bakan iki pencere vardı, her pencere önünde bir gül ağacı ve iki göz: "Her pencerede deliğin ardından, sevgi dolu bir göz bakıyordu; küçük oğlanla küçük kızdı bunlar; oğlanın adı Kay, kızın adı Gerda'ydı."

Sen bana kardeş de, ben sana bacı.

Gerda'yı yitirişimi, sonra buluşumu, sonra tümünden yitirişimi anlatacağım, türkünün ezgisiyle, masalın diliyle. Andersen benim için yazmıştır bu masalı: Bilinçaltımın derin kuyusuna bir kova salıyor sanki ve oradan sulara düşmüş bir gül dalı çıkarıyor, yitirişin gülüdür bu.